

До Председателя на Научното жури,
назначено със Заповед № I-94/09.07.2017г-за провеждане на конкурс за доцент по
имунология (ДВ бр. 39/09.05.2014)-за нуждите на отдел „Имунология”, ИМ на БАН с
кандидати гл. асистент Цветанка Христова Стефанова, д-р
и асистент д-р Велизар Стефанов Шиваров, д-р

Становище

От проф. д-р Чавдар Л.Василев, д.м.н. от Института по микробиология „Стефан
Ангелов” - БАН

Нямам конфликт на интереси от икономическо и научно естество с кандидатите.
Имам изпратен за печат общ ръкопис с Ц. Стефанова, както и две общи публикации с В.
Шиваров.

Гл. асистент Цветанка Стефанова е магистър по молекулярна и функционална
биология на БФ /СУ/ и защитава през 1990 г дисертация на тема «Получаване и
характеризиране на моноклонални антитела към човешки имуноглобулини Г и М». От
1991 досега е асистент и главен асистент в отдел «Имунология» на Института по
микробиология. Била е ръководител на един проект по ФНИ и участник в 12
изследователски проекта плюс един европейски по програмата „Леонардо да Винчи”
за изготвяне на он-лайн ръководство по имунология. Съавтор е на един патент. Участва
в конкурса с 47 журнални статии, от които 22 са с импакт-фактор, от последните при 14
– той е под 1, при 7 – между 1 и 3 и при една – по-голям от 3.

Научните трудове на Ц. Стефанова са посветени на описанието на ефектите от
прилагането на химически чисти вещества и на екстракти от природни продукти при
експериментални модели на възпаление, инфекции /бактериални и вирусни/ и
злокачествени тумори. Методичното им ниво е стандартно за една средна БАН-ска
лаборатория. Трудно ми е да посоча работа, която да оценя като особено постижение
на фона на останалите - може би цитираната 16 пъти публикация № 13 от 1995 г. върху
действието на екстракт от кора на мъждрян /бял ясен/ върху експериментално местно
възпаление, на която кандидатката е първи автор. При останалите по-добре цитирани
статии тя не е водещ автор.

*Забележка: а/ в списъка на публикациите списанието „Доклади на БАН” през минали
години не се посочва импакт-факторът му и б/ две глави от книги, издадени в чужбина са*

поставени заедно с публикации в сборници от български конгреси - това е грешка или проява на излишна скромност.

Асистент Велизар Шиваров, д-р, е хуманен лекар, дипломира се през 2003 г. След клиничен стаж в Белгия постъпва през март 2004 г. на работа като научен сътрудник /асистент/ в Лабораторията по хематопатология и имунология на Специализираната болница за активно лечение на хематологични заболявания и има придобита специалност „клинична имунология”. Преминал е през многобройни и разнообразни форми на следдипломно обучение.

Всичките статии, с които В. Шиваров се явява на конкурса, са в списания с импакт фактор. Публикации му върху биологичната роля на ензима активационно-индуцируема цитидин-деаминаза (AID) в PNAS и в списанието на Английската академия са значими постижения и гордост за имунолозите у нас. Използваните методи са авангардни – биоинформатичен анализ на големи масиви от данни, на генна експресия и пр.

Заключение:

И двамата кандидати отговарят на изискванията на правилника на Института по микробиология за заемане на научната длъжност „доцент”. И двамата имат значителен опит като изследователи-имунолози, имат еднакъв брой публикации в списания с импакт-фактор /22 и 23 - съответно за Ц. Стефанова и В.Шиваров /, брой цитирания /92 и 94 /, еднакъв Хирш-фактор /5/, съавтори са на патенти или полезни модели. И двамата са работили по значителен брой проекти, като кандидатката е била ръководител на един проект, финансиран от ФНИ, а кандидатът - ръководител от българска страна на европейски проект по програмата COST. При сравняване научната продукция и на наукометричните им показатели е редно да се спомене, че Ц. Стефанова публикува от 1988 г. /26 години/, а В. Шиваров – от 2005 г /10 години/.

На мнение съм, че по-добрият кандидат за доцент е д-р Велизар Шиваров и с убеденост предлагам да го посочим като такъв за избор от научния съвет. Значителните му и според мен очевидни предимства пред другия кандидат са следните:

1. След-дипломната квалификация на В. Шиваров по имунология, онкология, биоинформатика е многостранна, задълбочена и безусловно силно впечатляваща. Няма данни за специализации, стажове, курсове и др. форми на след-дипломна или пост-док квалификация през дългата научна кариера на Ц. Стефанова.

2. Качество на научната продукция. В. Шиваров се опитва с изследванията си да даде отговор на големи нерешени въпроси в съвременната имунология и онкохематология - функциите на ензима AID при нормални и патологични В-клетки, молекулярната диагностика и прогностичните биомаркери при В-лимфоцитни неоплазии и пр. Негови съавтори освен изследователи от страната, са и имунолози и онколози от водещи лаборатории в Япония, Германия, САЩ и пр. Ц. Стефанова се ограничава в многогодишната си изследователска работа до описание на ефектите на

подбрани вещества върху различни механизми на имунния отговор и публикува в съавторство с колеги от България /с изключение на 4 статии/.

3. **Личният принос** на кандидатите в представените от тях статии може приблизително да се оцени чрез мястото им в списъците на авторите на представените статии. В. Шиваров е бил водещ /първи или последен/кореспондиращ автор на 93% от статиите си, а Ц. Стефанова – на 45%.

4. Прието е да се оценяват и сравняват и **публикациите на кандидатите от последните пет години** като прогностичен критерий за това, какво би могло да се очаква от тях в бъдеще – при В. Шиваров те са 16 с общ импакт фактор над 48, а при Ц. Стефанова - 12 с импакт фактор 9.15.

5. Може би единствен от рецензентите имам **лични впечатления** от работата с двамата кандидати. В. Шиваров се прояви като мощен генератор на идеи – планирането, провеждането и анализа на резултатите при общите ни 2 работи бяха най-вече негово дело. Познавам от двадесет години Ц. Стефанова като съзнателен и прецизен изпълнител на възложените и задачи.

6. Няколкото **професионални награди** на В. Шиваров свидетелстват за общественото признание на научните му постижения. На първо място поставям голямата награда "Питагор" на МОН за млад учен през 2014 - най-високото професионално отличие в науката у нас. Няма данни Ц. Стефанова да е получавала отличия в страната и в чужбина за изследователската си дейност.

7. Само В. Шиваров **е споделил плановете си за бъдеща работа**, основани на хипотеза му, че ензимът активационно-индуцируема цитидин-деаминаза (AID) може да бъде използван като прицелна молекула за повлияване на В-клетъчни лимфоми и антитяло-зависими автоимунни болести, на потенциалната роля на AID при ДНК-деметиране и епигенетично препрограмиране, както и на възможностите RNAi технологиите за селективно подтискане активността на сигнални молекули при автоагресивни клетки. Тези плановете съвпадат с дългосрочните интереси на Института по микробиология. Опитът и знанията на В.Шиваров биха били много полезни за бъдещето развитие на Департамента по имунология.

25 септември 2014 г.

Професор д-р Чавдар Василев, д.м.н.